

MIHAIL VICTUS

FRACTURI

R O M A N

EDITURA VREMEA
BUCUREȘTI
2019

1 Poate că scrierea celor ce urmează va îndepărta o parte din greutatea vinei. Ce încerc să fac aici, așadar, e atât un gest pornit din remușcare, cât și unul de egoism. După ce vei citi toate acestea, mă aștept să înțelegi de ce n-am avut puterea să vi le spun în față atunci, ție și Caterinei, în timpul ultimei noastre întâlniri. Ocazii mi s-au oferit destule. Poate fi o consecință a faptului că mă obișnuisem să ocolesc adevărul și că ajunseseam să trăiesc într-o minciună continuă, într-o lume unde aveam impresia că-mi pot modela propria realitate. Am profitat de slăbiciunile și încrederea celorlalți. Îmi foloseam atât de des strategiile de manipulare, încât mă simțeam la rândul meu controlat de o forță căreia nu-i mai puteam face față. Să nu crezi că intenționez să-mi caut scuze. Mă consider singurul responsabil pentru stadiul în care-am ajuns. Nu-mi plâng de milă și-ar fi o minciună dacă aș afirma că regret cum i-am folosit pe unii, ca să-mi ating scopurile. Nu sunt primul și nici ultimul dintre rechinii atrași de găleata plină cu carne proaspătă și însângerată. În universul meu, am învățat că dacă nu acționezi tu, se vor găsi oricum alții gata să o facă, iar primul care se va repezi la momeală va avea parte de porția cea mai copioasă. În felul ăsta, înveți să ai grijă în primul rând de propria piele. Devine obișnuință, ca orice gest îndelung exersat.

Am spus că-mi doresc să înțelegi justificările din spatele faptelor, dar asta presupune să-l cunoști mai

întâi pe făptaș. E o misiune dificilă și nu văd motivele pentru care ai fi de acord să o faci, mai ales în situația de față, dar trebuie să încerc. Nici mie nu mi-e ușor, mai ales fiindcă îmi propun să nu existe nicio afirmație lipsită de adevăr în paginile următoare. M-am servit de sinceritate de prea puține ori în ultimii ani – asta îmi îngreunează de asemenea treaba.

De ce să o fac acum, când toată lumea pare să fi înghițit până la urmă scenariul furnizat de mine? Am putea să ne vedem fiecare de viața lui. Ceea ce nu știi n-are cum să te afecteze, se spune. Dar eu știu. Aici se află problema. N-am mai avut parte de un somn liniștit de nu mai rețin când.

În prezent închiriez camera cea mai detestabilă a unui hotel de pe unul din cele mai circulante bulevarde ale capitalei. Din cauza unor probleme de autorizație, întreaga clădire, cu excepția primului etaj, a fost modernizată. Aici în schimb pereții au rămas neizolați, iar prin ferestrele vechi, cu ramă din lemn, traficul se-aude atât de clar încât ai putea crede că te afli într-o cutie de carton. Mi s-a transmis că aș fi singura persoană care-a insistat vreodată să închirieze camera, mai ales după ce mi se prezentaseră variante mult mai satisfăcătoare. Au fost necesare două zile ca să ștergă praful și să o aerisească. Încă se mai simte un miros puțin acru, ca și cum ar fi ținut ascuns pe undeva un cadavru. Nu mă deranjează. Până la urmă tocmai de-aia stau aici. Zgomotul neîntrerupt al orașului și alte detalii, care mai înainte m-ar fi determinat să-i dau în judecată pe proprietari, sunt o distragere. Au un efect oarecum efervescent. Mă ajută să rămân conectat.

Îmi propun să nu ies din cameră până ce nu termin de scris (se poate ca ideea să-mi fi fost inspirată de vreo

scenă de film văzut demult). Cred că mi-e teamă ca nu cumva reluarea contactului cu lumea să mă determine să amân întregul proces. Sunt la fel de laș ca oricare altul când vine vorba de recunoașterea și asumarea greșelilor. O fac deoarece n-am de ales. Nici ție nu ți-am oferit posibilitatea de-a alege când am luat decizia să-ți adresez cuvintele astea. Trebuie să-i vorbesc unei persoane, să simt că nu pornesc în călătorie de unul singur.

Tu ai fost cea mai puternică dintre toți și a fost cel mai dificil să te conving. Nici măcar nu cred că am reușit cu-adevărat. Ai rămas probabil cu impresia că ascund ceva. Înainte de a-ți confirma lucrul ăsta și a-ți dezvălui detaliile, am nevoie de răbdarea și de atenția ta. Nu-ți pot cere să-ți folosești imparțialitatea și nici nu îndrăznesc să sper că o vei face. Știu totuși că, în ciuda fricțiunilor noastre, ai o mare putere de înțelegere și-mi vei ierta (oare?) faptul că vreau să profit de ea.

2 Imediat după atentat, după ce am reușit să mă desprind de grupul victimelor și să mă strecur prin mulțimea îngrămădită la fața locului, mi-am trăit restul zilei ca și cum nimic deosebit nu s-ar fi întâmplat. Dezvoltasem în timp obiceiul de-a mă detașa de lumea înconjurătoare, oricând îmi putea sluji scopurilor. Altfel aș fi cedat cu multă vreme în urmă. Era, simplu spus, o metodă de-a închide ochii și-a merge mai departe. Credeam că o pot aplica și-n cazul ăsta, fără dificultate. De fapt, nu m-am oprit nicio clipă ca să reflectez și să aleg cea mai bună abordare. Am făcut-o instinctiv, bazându-mă pe experiențele de până atunci. Chiar dacă împrejurările și faptele ieșeau cu totul din context. Asta nu m-a împiedicat să-mi pun ochelarii de cal și să continui să galopez.

Obişnuiam să tratez viața ca pe-o cursă cu obstacole. După ce se dă startul, nu ai timp să te uiți la ce se întâmplă pe margine. Te concentrezi la evitarea gropilor și-a gardurilor și-a orice altceva și se aruncă în față, te străduiești să fii mai rapid decât ceilalți concurenți. Ești singur împotriva tuturor. Cea mai mică lipsă de concentrare te poate costa scump. Dacă vreunul de lângă tine se împiedică și se prăbușește, nu-ți permiți să te oprești ca să-l ajuți să se ridice și să-l întrebi de sănătate. Nu atâta vreme cât intenționezi să termini cursa pe un loc fruntaș.

Nu vreau să crezi că acționez în felul ăsta deoarece mă aflu sub influența celor întâmplătoare. Că pierdusem, adică, o parte din control. Dimpotrivă, eram cât se poate de conștient de ceea ce fac.

În drum spre casă, m-am oprit să cumpăr o cutie de bomboane și-o sticlă cu vin. Nimic neobișnuit. Relația mea cu Lorena (ai aflat desigur de existența ei) trecuse recent printr-o etapă dificilă și de-atunci, de când ne împăcaserăm și lucrurile deveniseră mai clare, obișnuiam să ne manifestăm afecțiunea unul pentru celălalt prin mici gesturi spontane.

Ți-ar plăcea de Lorena, dacă ai cunoaște-o. E o fată sociabilă și inteligentă, cu o mare capacitate de empatie. Maică-sa a născut-o pe câmp, în lanul de porumb, fără ajutorul nimănui. Înainte de-a împlini paisprezece ani, și-a dat seama că n-avea niciun viitor în mediul rural, unde trăise până atunci, cu bunicii. Apelând la ajutorul unui frate de-al mamei sale, care între timp fugise în lume și nu se mai știa nimic de ea, a reușit să se înscrie la un liceu din Brașov și cu banii câștigați ca ospătăriță iar apoi ca jurnalistă culturală, s-a întreținut singură pe durata studiilor, continuate

la București, în cadrul Universității de Arte. Greutățile trecutului i-au modelat un caracter puternic și tolerant. Poate că ai văzut unele imagini ale tablourilor ei. S-au aflat de câteva ori în atenția presei, în ultima vreme. A devenit una dintre noile favorite ale criticilor de artă. Am ajutat și eu puțin în sensul ăsta, dar numai atâta cât să atrag atenția persoanelor potrivite. Talentul, perseverența și munca, de multe ori până la epuizare, au făcut restul.

Ți-am schițat un portret foarte firav al Lorenei și mă voi opri la atât deocamdată, altfel aș risca să alunec, fără să-mi dau seama, într-o direcție nepotrivită împrejurărilor. Dacă, după ce vei ajunge la finalul mărturiei mele, te vei întreba cum de o femeie ca ea m-a suportat atâția ani, va trebui să accepți că nu sunt un individ chiar atât de oribil pe cât ți-aș putea lăsa impresia. Nimeni nu e complet rău, continuă să ne asigure unii înțelepți. Eu cred că suntem însămânțați încă de la naștere cu o doză de răutate și întreaga viață ne luptăm să o eliminăm. Să conviețuim împreună, de fapt, să o reducem la tăcere. Ca s-o eliminăm ar însemna să îndepărtăm o parte din noi, să luăm bisturiul și să tăiem fără milă. Am continua apoi să fim noi înșine? Trebuie să existe contraste, pentru a ști ce alegeri să facem. Nu poți ajunge să fii un om bun dacă nu înțelegi ce înseamnă să fii rău. Teoria nu rămâne valabilă totuși în cazul opus. După ce te-ai obișnuit să trăiești în beznă, asta devine normalul pentru tine. Expunerea la lumină îți provoacă disconfort. Te irită.

Mi-a fost mai greu, de-a lungul timpului, să pășesc în lumină decât alternativa. În urma eforturilor, am încrederea că am reușit să păstrez un echilibru. Până la episodul cu atentatul, eram cât se poate de

mulțumit de modul cum evoluaseră lucrurile. Tocmai de aia nu aveam de gând să-mi permit să stric totul. Eram convins că-mi pot continua viața în același ritm, fără prea mult efort. Îi determinasem pe atâția alții să accepte adevărurile făurite de mine, încât ar fi trebuit să fie ușor să-mi administrez un tratament identic. Lorena avea să mă ajute. Mă mai folosisem în felul ăsta de prezența ei, fără a simți vreo remușcare. Până la urmă, oamenii se folosesc unii de alții ca să fugă de singurătate, ca să primească și să dăruiască afecțiune și așa mai departe. E o înțelegere tacită, care nu are nevoie de acte și semnături.

Găsim cu multă ușurință justificări pentru faptele și gândurile noastre, nu-i așa? Luptăm împotriva conștiinței cu toate armele avute la dispoziție. Dobândim impresia că învingem, ne credem îndreptățiți și invincibili. Ei bine, nu există o păcăleală mai mare.

3 Cu vreo trei ani în urmă, când ne-am putut permite să cumpărăm o casă fără ajutorul băncilor, Lorena și cu mine am căutat ceva simplu și modest, într-un loc liniștit. A fost o perioadă obositoare, dar n-am renunțat. Știam ce ne dorim și n-aveam să ne mulțumim cu altceva. Printr-o întâmplare, plimbându-ne pe o stradă puțin circulată din apropierea Palatului Kiseleff, am văzut ceea ce părea o copie aproape identică a casei noastre de vis. Parcă cineva ne-ar fi descoperit planurile și ar fi construit-o în locul nostru. Nu mi-a fost greu să intru în contact cu proprietarii. Înainte de-a purta o primă discuție, am făcut câteva cercetări în privința lor. Avantajul va fi întotdeauna de partea celui mai bine informat. Îmi propusesem să cumpăr proprietatea aia, indiferent de metodele pe care urma

să le folosesc. Dacă vorba bună nu mă ajuta să-mi ating scopul, cu persuasiunea aș fi mers la sigur.

O să deschid încă o paranteză, fiindcă în punctul ăsta e important să aflăm cum am debutat în lumea marketing-ului. Eram în ultimul an de facultate și reușisem să-mi fac loc pe scurta listă a studenților care aveau privilegiul să practice în State, la o multinațională. Pe-atunci încă eram atras de universul luminos și multicolor al publicității, ca un copil de un borcan cu bomboane. Nu avusesem ocazia să văd altceva decât ambalajul. Nu învățasem că, atâta vreme cât îl prezinți într-o cutie frumos ornamentată, poți vinde și-un pumn de nisip din litiera pisicii.

Într-una din zile, am aflat că urma să vină și să ne țină o prelegere Jay Lavisson, un fel de guru al marketing-ului, ale cărui reguli le respectam ca pe niște porunci sfinte, după mai bine de treizeci de ani de când le făcuse publice. Se retrăsese de multă vreme din lumea agitată a showbiz-ului iar acum, la bătrânețe, se mulțumea să mai țină câte-o conferință sau să ofere vreo expertiză și uneori își alegea câte-un tânăr protejat pe care-l învăța toate tainele meseriei. Nu aștepta niciun beneficiu din activitatea asta. Era o metodă de a-și păstra mintea ocupată și vigilentă. Se zvonea că tocmai ăsta ar fi fost motivul vizitei la firmă, ca să-l aleagă pe unul dintre noi. Nu se vorbea deschis despre așa ceva, dar puteai să observi cum fiecare se pregătea în secret. Studenții deveniseră deodată foarte ocupați. Nu mai aveau timp să se strângă în găști și să colinde prin barurile New York-ului, ca înainte. Îi găseai în schimb pe vreo bancă din Central Park, cu o carte voluminoasă de-a lui Lavisson și carnetul cu notițe alături. Se fereau să facă treaba asta în apropierea căminului

unde eram cazați. Poate că așa fi procedat și eu la fel, dacă n-aș fi știut că nu puteam să mă evidențiez prin simpla cantitate de informații memorată într-un timp record. Trebuia să mă gândesc la altceva.

În ziua cursului, ni s-a pus la dispoziție sala de conferințe a firmei. Pe lângă noi, studenții, se mai aflau acolo câțiva indivizi care își făceau stagiatura. După felul cum fiecare își rotea privirea de la unul la altul, îți dădeai seama că îi considerau pe toți ceilalți niște posibili contracandidați ai rolului mult râvnit, de protejat al lui Jay Lavisson. Imaginează-ți că nici măcar nu era nimic sigur. Doar un zvon. Chiar și așa, putea fi o șansă întâlnită o singură dată în viață. N-aveai cum să o ignori. Îți putea asigura întregul viitor, dacă știai cum să profiți de asta.

O grămadă de tineri naivi, strânși în jurul unei mese dreptunghiulare, lungă de vreo nouă metri. Așa ne-a găsit Lavisson. A răspuns la salutul nostru unanim cu o ușoară înclinație a capului. Doar ochii i s-au plimbat rapid peste noi, imediat ce-a luat loc în capul mesei. Arăta ceva mai ramolit decât în pozele și interviurile video găsite pe internet și ceva mai puțin impunător. Dacă ar fi ieșit din hainele alea scumpe, făcute la comandă, ar fi fost doar un alt bunic dintr-o poză veche de familie, stând pe un fotoliu, lângă șemineu, cu o carte în brațe. Era o impresie falsă. Individul ăla construisese și dăruisese sute de imperii industriale. Oricât de inofensiv ar fi părut, nu exista om de afaceri care să nu simtă teamă la gândul că și l-ar fi putut face dușman.

Poate consideri inutile toate detaliile astea. Pentru mine totuși, acolo s-a întâmplat un episod decisiv, care-a dictat întreaga traiectorie a vieții mele de până acum. Iar Jay Lavisson avea să fie un fel de vrăjitor de

la care urma să aflu o mulțime de ingrediente secrete și trucuri de magie. În timp ce-l urmăream cum ne studiaza și așteaptă reacțiile noastre la vreuna din afirmațiile sau întrebările lui, eram tot mai convins că venise cu scopul de-a căuta omul potrivit căruia să-i paseze o parte din secretele meseriei. Așa cum anticipasem, n-am reușit să mă evidențiez cu nimic. Eram pregătiți cu toții și nerăbdători să arătăm asta. La fiecare întrebare, ridicam în sus mâinile, ca la școală. Niciunul nu a încurcat răspunsul, suficient cât să fie scos din joc, oricât ne-am fi dorit ceilalți să-și uite ideile sau să dea în bâlbâială. Dincolo de jumătatea conferinței, am început să-mi pierd concentrarea. Încercam încă să găsesc o metodă capabilă să-i atragă atenția lui Lavisson, mai mult decât reușeau să o facă rivalii mei, în prea puținele ocazii puse la dispoziție.

Cât am stat eu să mă gândesc la tot felul de strategii, conferința a ajuns la sfârșit. M-am alăturat mecanic studenților și stagiariilor, care s-au ridicat să-și ia la revedere, într-un singur glas. Lavisson a făcut un semn de salut cu mâna și a părăsit sala. Nu puteai să-ți dai seama ce impresie îi făcuse prestația noastră. Își păstrase aceeași expresie de plictiseală. În urma lui s-a lăsat o liniște totală, urmată de foșnet de hârtii și scârțâitul scaunelor pe parchet. Nimeni nu scotea o vorbă. Fără a mai ezita, am ieșit în fugă. Pe Lavisson l-am văzut tocmai în capătul coridorului, însoțit de două persoane cărora nu le-am dat nicio importanță. După ce l-am ajuns, am trecut în fața lui, ca să-i barez trecerea. I-am spus cu răsuflarea tăiată: „Domnule Lavisson, eu sunt omul dumneavoastră.” În primul moment, intervenția mea părea să-l fi deranjat. Încruntarea i s-a transformat rapid într-o expresie ironică, puțin

amuzată. S-a scotocit prin buzunare și, într-un final, a scos un petit de hârtie. L-a întins în palmă și mi l-a arătat. Era un bon de cumpărături. „Dacă-mi găsești un client pentru asta, vom sta de vorbă.” Mi-am spus că încerca doar să scape de mine, dar nu voiam să renunț atât de ușor. Am întins mână după bon. „Ai grijă, vreau ca totul să fie făcut legal, cu acte în regulă. Nu accept mai puțin de o sută de dolari.” Am ignorat senzația că-și bătea joc de mine și l-am întrebat unde aveam să-l găsesc după ce încheiam afacerea. „Dacă-mi găsești clientul, sigur o să te descurci să dai și de mine.” În timp ce se îndepărta, cei doi bărbați care-l flancau și-au întors pe rând privirile spre mine. Aveau niște zâmbete mari pe figură. M-am gândit că râdeau, împreună cu bătrânul, de farsa făcută. E ade-vărat că putea să fie doar atât, dar mi-am asumat ris-cul. Cel puțin nu fusesem ignorat sau invitat s-o iau din loc, fără menajamente.

Mi-era clar că n-aș fi avut cum să găsesc un cumpă-rător pentru bonul de cumpărături. M-aș fi despărțit de-o sută de dolari din propriul buzunar, dar mi se ceruse ca totul să fie făcut legal. În sensul ăsta, aș fi putut să aflu datele cuiva, să le trec pe un proces-ver-bal și să falsific o semnătură, însă riscam prea mult. Am decis în schimb să apelez la ajutorul colegului meu de cameră, Giacomo. Ne înțelegeam bine în cea mai mare parte a timpului. I-am explicat că era vorba de un proiect pentru facultate. M-a ascultat cu neîn-credere și a citit de câteva ori procesul-verbal.

– Scrie aici că trebuie să plătesc o sută de dolari pentru bon.

– Nu plătești nimic, totul e fictiv.

– Dar datele mele personale vor figura acolo.

– Doar o formalitate. Tema proiectului e să dove-dim că putem convinge pe cineva să semneze docu-mentul.

– Aha. Și nu e nevoie să plătesc nimic?

– Nici măcar un cent.

– Nu știu ce să zic, mi se pare puțin suspect.

– O să-ți rămân dator cu o favoare.

– Asta nu înseamnă mare lucru.

– Uite, ca să simplific lucrurile, o să-ți dau cincizeci de dolari.

– Hm, se pare că treaba asta e destul de importantă pentru tine. De ce nu-mi dai o sută? În felul ăsta voi fi acoperit, dacă va veni careva cu procesul ăla verbal la mine, ca să-mi ceară banii.

– Cincizeci de dolari. Poți să-i accepți sau nu. Voi găsi pe altcineva.

Cu documentul semnat de Giacomo în buzunar, împăturit în jurul altei bancnote de-o sută de dolari, de care mă despărțeam cu greu, m-am prezentat la recepția companiei, unde speram să fac rost de datele de contact ale lui Jay Lavison. Am fost întâmpinat cu reticență. Trebuia să-mi fac rost de informație din altă parte. Unul dintre cei doi indivizi care-l însoțiseră pe Lavison și fuseseră martori la discuție m-ar fi putut ajuta cu siguranță. După câteva cercetări, am aflat că erau directorii unor departamente ale companiei, unul de imagine și altul de producție. Să reușești să intri în birourile unor asemenea personaje, fără o programare stabilită din timp, se putea dovedi o treabă foarte difi-cilă și nu aveam răbdare pentru așa ceva.

În urma unei inspirații de moment, am urcat în fugă două etaje pe scări, unde se afla biroul directorului de imagine. Fără a lua o pauză, ca să-mi revin după